

Független biztosításközvetítói tevékenységet végző gazdálkodó szervezetten, illetve az e gazdálkodó szervezettel egyéb jogviszonyban álló gazdálkodó szervezetten belül biztosításközvetítói tevékenységet csak olyan természetes személy végezhet, aki megfelel a független biztosításközvetítói tevékenységet folytató természetes személyekkel szemben támasztott képesítési követelményeknek

I. TÉNYÁLLÁS

A beadványozó az állásfoglalás iránti kérelmében előadta, hogy a Társaság több éven keresztül függő biztosításközvetítói tevékenységet végzett és ekként regisztrálásra került a Felügyelet által vezetett nyilvántartásban (**Regiszter**). A Társaság ezen tevékenységét több "teljesítési segéd" is támogatta, amelyek közül a nem munkavállalói státuszúakat az adott biztosító társaságok szintén regisztrálták. A Társaság Európai Gazdasági Térségbeli anyavállalatába történt, határon átnyúló beolvadását követően a korábbi anyavállalata lett a Társaság általános jogutódja, és a Fióktelep a jogutód magyarországi fióktelepeként folytatja tevékenységét. A jogutód a székhelyének állama szerinti jog alapján jogosult független biztosításközvetítói tevékenységet végezni, és a székhelyének állama szerinti pénzügyi felügyelet független biztosításközvetítőként vette nyilvántartásba.

A beadványozó kifejtette, hogy a Bit. 35. § (3) bekezdése alapján, ahhoz, hogy az Európai Gazdasági Térség (**EGT**) másik tagállamában nyilvántartásba vett biztosításközvetítő a Magyar Köztársaság területén biztosításközvetítói tevékenységet folytathasson, a Felügyelet általi – a Regiszterben történő – nyilvántartásba vétel nem szükséges. A Regiszterbe csak abban az esetben kerül be az EGT másik tagállamában nyilvántartásba vett biztosításközvetítő magyarországi fióktelepe, ha magyarországi székhelyű, lakóhelyű teljesítési segédet (alvállalkozót) kíván igénybe venni, erre a regisztrációra a Bit. 41. § (3) bekezdése betartásához van szükség.

A fentieknek megfelelően a Fióktelep automatikusan, azaz a Bit. engedélyezési szabályainak való megfelelés nélkül jogosult Magyarországon is független biztosításközvetítói tevékenységet végezni, anélkül, hogy a Regiszterben szerepelne. Ha azonban a Fióktelep "teljesítési segédeket" akar igénybe venni, azokra már nem vonatkozik a regisztráció alóli mentesség, és ebben az esetben – kizárólag a teljesítési segédek későbbi regisztrálhatósága érdekében, technikai okból (hiszen csak az tud teljesítési segédet regisztrálni, aki maga is szerepel a rendszerben) – szükséges a Fióktelep, immáron mint független biztosításközvetítő újbóli regisztrálása.

A beadványozó előadta, hogy a Fióktelep független biztosításközvetítőként való regisztrációja már megtörtént, és jelenleg folyamatban van a "teljesítési segédek" (akik lényegében azonosak a korábbi függő biztosításközvetítói modellben regisztrált "teljesítési segédekkel") újbóli regisztrációja. A "teljesítési segédek" egyébként – a korábbi státuszukból eredően – megfelelnek a függő biztosításközvetítói tevékenység végzéséhez szükséges feltételeknek, és a korábbi tevékenységükkel azonos tevékenységet kívánnak folytatni a jövőben is.

II. A JOGKÉRDÉS

A beadványozó szerint a hivatkozott szabályozást áttekintve, az ismertetett tényállás alapján azt kell eldönteni, hogy ha

- a külföldi anyavállalat a saját joga alapján megszerzett független biztosításközvetítói tevékenységet Magyarországon a helyi fióktelepe útján folytatja, és
- a fióktelep jogelődje – mint helyi alapítású és bejegyzésű társaság – korábban függő biztosításközvetítőként volt regisztrálva, és

- a fióktelep a független biztosításközvetítói tevékenysége végzéséhez "teljesítési segédek" kíván igénybe venni, amely "teljesítési segédek" a biztosításközvetítói regiszterben újból regisztrálni kell, és
- amely "teljesítési segédek" korábban a függő biztosításközvetítói modell keretében már regisztrálva voltak, rendelkeznek függő biztosításközvetítói képesítéssel és az új modellben is azonos tevékenységet kívánnak végezni,
- azonban a regisztrációs felület kizárólag felsőfokú végzettséggel vagy független biztosításközvetítói képesítéssel engedi a "teljesítési segédek" regisztrálni (amely képesítéssel a teljesítési segédek nem rendelkeznek),

akkor valóban megfelelően működik-e a regisztrációs felület, valóban szükséges-e, hogy a független biztosításközvetítő "teljesítési segédei" rendelkezzenek független biztosításközvetítói végzettséggel.

III. A BEADVÁNYOZÓ ÁLLÁSPONTJA

A beadványozó álláspontja szerint a Bit. 33. § (7) bekezdése alapján kétségtelenül rögzíthető, hogy a biztosításközvetítő által igénybe vett "teljesítési segéd" (alvállalkozó) a klasszikus értelemben vett biztosításközvetítőhöz képest minden szempontból korlátozott jogkörökkel bír: a jogszabályhely második mondata definiálja azt az alanyi kört, amelyet az adott biztosításközvetítő "teljesítési segédként" igénybe vehet, egyúttal megtiltja a háromnál több résztvevőt tartalmazó közvetítói láncolat (biztosító – közvetítő – "teljesítési segéd") kialakulását. A jogszabályhely első mondata pedig generális jelleggel megtiltja a keresztalkalmazást, azaz hogy az adott "teljesítési segéd" biztosításközvetítói tevékenység végzésére irányuló további munkaviszonyt, megbízási, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt létesítsen másik biztosítóval vagy biztosításközvetítővel. Ez pedig azt jelenti, hogy a "teljesítési segéd" a Bit. 33. § (7) bekezdésének tiltó rendelkezése értelmében nem kerülhet közvetítói pozícióba „másik biztosítóval, biztosításközvetítővel”, ami tovább erősíti azt az értelmezést, hogy a "teljesítési segéd" nem egy klasszikus értelemben vett biztosításközvetítói pozíciót jelent, hanem ez a státusz kizárólag a közvetítói láncolatban elfoglalt helyet jelzi.

A beadványozó véleménye szerint az egyetlen lényegi dolog a "teljesítési segéd" státuszával kapcsolatban, hogy a közvetítói láncolatban ki áll felette megbízóként, illetve végső soron ki viseli érte a felelősséget. Semmilyen modell esetén sem rendelkezik azzal a jogosultsággal a "teljesítési segéd", hogy több biztosító egymással versengő termékeit közvetítse, azaz attól függetlenül, hogy a "teljesítési segéd" felett álló független biztosításközvetítőnek van ilyen jogosultsága, maga a "teljesítési segéd" – a Bit. szerinti szigorú korlátozások folytán – nem végezhet a független biztosításközvetítói tevékenységnek megfelelő tevékenységet. A "teljesítési segéd" tehát egy önálló kategória a biztosítási rendszerben, amelynek a tevékenysége nem a felette álló (függő vagy független) biztosításközvetítő tevékenységéhez igazodik, hanem ettől függetlenül, minden esetben azonos, a Bit. által kifejezetten erre a tevékenységi körre meghatározott keretek között járhat el.

A beadványozó kifejtette, hogy a Fióktelep által megbízott "teljesítési segédek" mind korábban, a Fióktelep függő biztosításközvetítói státusza alatt, mind pedig a Fióktelep által közvetített biztosítási termékek tekintetében nem a teljes termékpalettára, hanem annak csak bizonyos részének a közvetítésére kaptak/kapnak megbízást. Ezen biztosítási termékek azok, amelyek a Fióktelep által kínált banki termékekhez, mint főtermékekhez kapcsolódnak, illetve azokat kiegészítik (pl. az egyes hiteltermékekhez kapcsolódó hitelfedezeti biztosítások). Így ezen termékek vonatkozásában szóba sem kerülhet annak lehetősége, hogy a Fióktelep által megbízott "teljesítési segéd" bármely, általa közvetített biztosítási terméket összehasonlíthassa az ügyfelek számára, mivel ugyanahhoz a banki termékhez kapcsolódóan

nincsen azonos, vagy hasonló paraméterekkel rendelkező, és egymást helyettesítő biztosítási termék.

A beadványozó álláspontja szerint, miután a Fióktelep többes ügynöki (és nem alkuszi) tevékenységét az írországi anyavállalata részére megadott engedély alapján, és nem saját jogon gyakorolja, illetve az általa megbízott "teljesítési segédek" a fentiek szerint változatlanul csak azon biztosítási termékeket közvetítik, amelyek a Fióktelep által kínált banki termékekhez, mint főtermékekhez kapcsolódnak, illetve azokat kiegészítik, a megbízott "teljesítési segédek" esetén a Fióktelep korábbi (függő) biztosításközvetítói státusza alatt megszerzett biztosításközvetítói szakképesítések változatlan formában elfogadhatóak a független biztosításközvetítói modell keretében történő újbóli regisztrációhoz is, tekintettel az általuk végzett tevékenység korlátozott tartalmára és a közvetített biztosítási termékek fentiekben vázolt jellegére. Azaz nincsen szükség arra, hogy ezek a "teljesítési segédek" – pusztán a megbízó státuszának megváltozása miatt – a "teljesítési segédként" történő újbóli regisztrációhoz független biztosításközvetítói végzettséget szerezzenek.

IV. A FELÜGYELET ÁLLÁSPONTJA

A Bit. 33. § (1) bekezdése értelmében a biztosításközvetítói tevékenység a biztosítási szerződés létrehozására irányuló rendszeres, üzletszerű tevékenység, amely kiterjed a biztosítási szerződések megkötésének elősegítésére, biztosítási termékek ismertetésére, ajánlására, az ezzel kapcsolatos felvilágosításra, illetve a biztosítási szerződések megkötésére, a biztosítási szerződések értékesítésének szervezésére, továbbá a biztosítási szerződések lebonyolításában és teljesítésében való közreműködésre. Az előbb definiált tartalmú biztosításközvetítói tevékenységet a biztosításközvetítéssel foglalkozó gazdálkodó szervezeteken belül is értelemszerűen mindig természetes személyek végzik, a függő vagy független biztosításközvetítő gazdálkodó szervezet minden esetben csak a közvetítói tevékenység keretét adja. A "teljesítési segéd" fogalmát a biztosítási közjog nem ismeri, annak fogalmi rendszerében a biztosításközvetítő gazdálkodó szervezetek által a biztosításközvetítésre alkalmazott vagy azzal megbízott természetes személyek – függetlenül a közvetítói láncolatban elfoglalt pozíciójuktól – biztosításközvetítést végző természetes személyeknek minősülnek. Ennek megfelelően a gazdálkodó szervezet Fióktelep által a biztosításközvetítésre alkalmazott, illetve azzal megbízott természetes személyek biztosítási közjogilag nem a Fióktelep "teljesítési segédei", hanem a biztosításközvetítói tevékenységet végző természetes személyek.

Ehhez képest a Bit. 33. § (7) bekezdésének első mondata, amely egyaránt tiltja a biztosításközvetítő gazdálkodó szervezetek és a biztosításközvetítő természetes személyek keresztalkalmazását, csak a közvetítói láncolatok transzparenciáját és az egyértelmű felelősségi viszonyokat védő rendelkezés, és abból nem vonható le következtetés a biztosításközvetítő természetes személyek közvetítói jogosultságának terjedelmére. A jogszabályhely második mondata is, amely szerint a biztosításközvetítővel munkaviszonyban, megbízási vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló, biztosításközvetítói tevékenységet végző személy biztosításközvetítói tevékenységének végzésére mással csak munkaviszonyt létesíthet, kizárólag a közvetítói lánc hosszát határozza meg.

Miután munkaviszonyból eredő feladatok elvégzésére a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 103. § (1) bekezdésének d) pontja alapján mással munka- vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony nem létesíthető, a munkavállalói pozícióban pedig csak természetes személy állhat, az előbbi rendelkezés alapján a közvetítói lánc végén mindig természetes személy áll, ami azonban nem jelent korlátozott pozíciót, nevezetesen azt, hogy a független közvetítói láncolat végén álló természetes személy is csak egymással nem versengő termékeket közvetíthet. A független biztosításközvetítói tevékenység, azaz egymással

versengő biztosítási termékek közvetítésének a lényege ugyanis az, hogy a biztosításközvetítő *egyidejűleg* több olyan terméket ajánl, illetve ismerteti a biztosítási fedezetet kereső ügyfél számára, amelyek egymással helyettesíthetők, azaz egyaránt képesek az ügyfél biztosítási szükségletét kielégíteni. Ez nyilvánvalóan teljesíthetetlen lenne, ha a közvetítést ténylegesen végző természetes személy versengő termékek egyidejű ismertetésére, ajánlására, az ezzel kapcsolatos felvilágosításra nem lenne jogosult. Mindezekből – a Fióktelep álláspontjával ellentétben – az következtetés vonható le, hogy a biztosításközvetítést végző természetes személy tevékenységi jogosultsága ahhoz igazodik, hogy függő vagy független közvetítői láncolatban szerepel.

A Bit. 36. § (5) bekezdése is ennek megfelelően rendelkezik a függő és független biztosításközvetítői tevékenységet végző természetes személyek nyilvántartásba vételének – és így tevékenységük végzésének – feltételéül szabott képesítési követelményekről: „A biztosításközvetítői tevékenységet végző természetes személy a *foglalkoztató biztosítónak*, illetve *független biztosításközvetítőnek* a Felügyelet által meghatározott módon történő bejelentése alapján kerül nyilvántartásba vételre. A közvetítő *az adott biztosításközvetítői tevékenységre* vonatkozó nyilvántartásba vételekor köteles felsőfokú végzettséggel vagy az e törvény 13. számú mellékletében *az adott biztosításközvetítői tevékenységre* meghatározott szakképesítéssel vagy külön jogszabály szerinti hatósági vizsgával rendelkezni.” E rendelkezés alapján egyértelmű, hogy – felsőfokú végzettség hiányában – a biztosító által regisztrált – azaz függő – biztosításközvetítő természetes személynek a függő biztosításközvetítői tevékenységre feljogosító, a Bit. 13. számú mellékletének 1. pontjában meghatározott szakképesítéssel vagy hatósági vizsgával, míg a független biztosításközvetítő által regisztrált – azaz független – biztosításközvetítő természetes személynek a független biztosításközvetítői tevékenység végzésére feljogosító, a Bit. 13. számú mellékletének 3. pontjában meghatározott szakképesítéssel vagy hatósági vizsgával kell rendelkeznie a nyilvántartásba vételekor.

A Bit. képesítési követelményeinek a jelen esetben való alkalmazandósága szempontjából pedig nincs jelentősége annak, hogy a Fióktelep az ír felügyeleti hatóság engedélyének birtokában a letelepedés szabadsága alapján végzi a biztosításközvetítői tevékenységét a Magyar Köztársaság területén, mivel a Felügyelet által vezetett nyilvántartásba vételre – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában a Bit. 1. § (1) bekezdés b) pontja alapján – a Bit. rendelkezései az irányadók. (A Fióktelep munkavállalói státuszú biztosításközvetítést végző alkalmazottai is a Bit. szabályai – 35. § (2) bekezdés d) pont – alapján mentesülnek a nyilvántartásba vétel követelménye alól.) Ugyanígy nem releváns az sem, hogy a Fióktelep által a biztosításközvetítéssel megbízott természetes személyek a Fióktelep által közvetített biztosítási termékek tekintetében nem a teljes termékpalettára, hanem annak csak bizonyos részének közvetítésére kapnak megbízást, és adott esetben nem végeznek más tevékenységet mint korábban, a Fióktelep függő biztosításközvetítői státusza alatt, mivel e személyek biztosításközvetítői minősége – függő vagy független –, ahogyan az korábban már kifejtésre került, a Fióktelep tevékenységi jogosultságához igazodik.

A fentiek alapján tehát a Fióktelep mint független biztosításközvetítő többes ügynök által a biztosításközvetítői tevékenységgel megbízott természetes személyek csak a független biztosításközvetítői tevékenység folytatásához előírt képesítési feltételek teljesítése esetén regisztrálhatók a Felügyelet által vezetett nyilvántartásban.

***

A Felügyelet a véleményét kizárólag a beadványozó által rendelkezésre bocsátott információk alapján alakította ki. Az abban foglalt egyedi jogértelmezés csak a beadványozó által előadott tényállásra vonatkozik. A Felügyelet véleménye nem tekinthető kötelező erejű állásfoglalásnak, a benne foglaltaknak más hatóságra, illetve a bíróságra nézve nincs kötelező tartalma.